

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobce: **K. L.**, zast. JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Bolzanova 1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 36 Az 196/2004 – 40 ze dne 15. 9. 2005,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též stěžovatel) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-4965/VL-01-P11-2003, ze dne 1. 3. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli k jeho žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle ust. § 91 zákona o azylu.

Krajský soud neshledal žalobní námitky důvodnými. I u nezletilého žadatele o azyl ve věku necelého jednoho roku, který se již narodil na území ČR, lze podle něj sice obecně připustit možnost existence důvodů zakládajících právo na udělení azylu, zákonná zástupkyně stěžovatele však ani v žádosti o azyl ani v pohovoru k ní netvrdila, že by stěžovatel byl takovému pronásledování vystaven a netvrdí tak ani v žalobě. Povinností správního orgánu je pak zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit,

že by správním orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Nadto krajský soud dodal, že k případné legalizaci pobytu stěžovatele na území ČR mohlo být využito institutů zákona o pobytu cizinců na území ČR. Důvodnou nakonec krajský soud neshledal ani námitku nevztažení překážky vycestování na stěžovatele. Sám v jeho případě neshledal žádnou ze skutečností předvídaných ustanovením § 91 zákona o azylu, které by kladné rozhodnutí o této otázce odůvodňovaly. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou dle ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Krajského soudu v Brně z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje v nesprávném výkladu pojmu pronásledování krajským soudem. Ze znění ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu podle stěžovatele vyplývá, že jediným pronásledovatelem osoby žádající o azyl nemusí být pouze stát, nýbrž také soukromé osoby za předpokladu, že stát nemůže nebo nechce proti jejich jednání poskytnout účinnou ochranu. Azylově relevantním důvodem pronásledování by pak v případě odchodu stěžovatele do Běloruska byla jeho příslušnost k sociální skupině, kterou je rodina. Bývalý manžel zástupkyně stěžovatele bil jejího staršího syna a je zde proto velká pravděpodobnost nelidského a ponižujícího jednání ze strany rodiny zástupkyně stěžovatele, a to bez účinné pomoci ze strany státních orgánů, které považují domácí násilí či fyzické násilí páchané na dětech za soukromou záležitost rodiny. Kdyby zástupkyně stěžovatele nikdy nebyla členem manželovy rodiny, k pronásledování stěžovatele by nikdy nedošlo.

Důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pak podle stěžovatele spočívá v absenci náležitého odůvodnění napadeného rozsudku stran přezkumu správního rozhodnutí podle ust. § 91 zákona o azylu. Soud zde pouze konstatoval, že důvody pro udělení překážky vycestování neshledal, aniž by však zdůvodnil, jak k tomuto závěru dospěl. Takto koncipované rozhodnutí soudu nemůže podle stěžovatele obstát.

Stěžovatel proto žádá Nejvyšší správní soud, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Dle vyjádření žalovaného ze dne 6. 1. 2006 není kasační stížnost oprávněná. S veškerými námitkami stěžovatele se podle něj soud náležitě vypořádal. Navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu podala za stěžovatele jeho matka dne 1. 10. 2003. Pohovor k žádosti s ní byl proveden dne 6. 10. 2003 v p.s. H. v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice. Zde zástupkyně stěžovatele uvedla, že o azyl pro něj žádá ze stejných důvodů jako pro sebe. Již když byla těhotná a žila v Bělorusku, byla zde ohrožována nožem. Otec stěžovatele pracuje v ČR a do Běloruska se odjet bojí. Na otázku, zda se v případě návratu do vlasti něčeho obává, uvedla, že neví, resp. že v Bělorusku dochází občas k únosům dětí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně v rozsahu uplatněných stížních bodů, avšak dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel má předně za to, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku aplikace ust. § 2 odst. 6, resp. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť dle svého názoru podmínky posléze uvedeného ustanovení splňuje. Zčásti se touto námitkou zcela rozchází s obsahem odůvodnění napadeného rozsudku, neboť otázkou naplněnosti či nenaplněnosti zákonného pojmu pronásledování se krajský soud v daném případě přímo nezabýval. V této souvislosti pouze konstatoval, že zástupkyně stěžovatele v průběhu azylového řízení netvrdila, že by byl stěžovatel vystaven pronásledování z některého z azylově relevantních důvodů, a netvrdila tak ani v žalobě.

Tvrdí-li dále stěžovatel, že náleží k sociální skupině ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, kterou je v jeho případě rodina, a z důvodu příslušnosti k ní mu v Bělorusku hrozí pronásledování, odkazuje Nejvyšší správní soud na dřívější judikaturu správních soudů, podle níž se „sociální skupina“ skládá z osob podobného společenského původu nebo postavení, obdobných majetkových poměrů, společenských obyčejů apod. Příslušnost k ní se stává důvodem pronásledování zpravidla tehdy, když její politická názorová orientace, minulost nebo hospodářská činnost jejich členů či samotná její existence jsou považovány za překážku politice vlády, když taková skupina není považována za loajální vůči státu či jeho exekutivě. U osob, které nespojuje jejich postavení ve společnosti, ale pouze příbuzenský vztah, nelze o sociální skupině hovořit (podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 1997, č. j. 6 A 516/95 - 26). Důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto není v daném případě naplněn.

Co se pak týká nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku stran rozhodnutí žalovaného podle ust. § 91 zákona o azylu, ani tato námitka stěžovatele není důvodná. Krajský soud se zabýval všemi skutečnostmi odůvodňujícími vztažení překážky vycestování na stěžovatele, které citované ustanovení předvídá, avšak dospěl k závěru, že žádná z nich nebyla v azylovém řízení prokázána, resp. zástupkyní stěžovatele v jeho průběhu vůbec tvrzena. Toto odůvodnění považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné a sám se s ním ztotožňuje. Naplněn tudíž není ani stížní důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Brně netrpí vadami podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) ani d) s. ř. s., a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Vzhledem k tomu, že podle ust. § 32 odst. 5 zákona o azylu má podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věcech azylu odkladný účinek, nerozhodoval již Nejvyšší správní soud o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti ve smyslu ust. § 107 s. ř. s.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 11. října 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu